

ชื่อผลงานวิจัย (ไทย)

การพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด ภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษา

ชื่อผลงานวิจัย (อังกฤษ)

Development of listening and speaking skills in Thai language of kindergarten Yunnannese students at Ban Mai Nongbua school by using Mother-Tongue Based Bilingual teaching process

ชื่อนักวิจัย

นางกัญญาภักดิ์ อัจฉาญ

ปีที่ผลงานวิจัยเสร็จ

2556

ประเภทของงานวิจัย

ปฐมวัย

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการทวิภาษา สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว และเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและพูดภาษาไทยสำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยรูปแบบและแนวทางการจัดกิจกรรม กระบวนการสอนแบบทวิภาษาและการจัดการเรียนการสอนภาษาท้องถิ่นเป็นรายวิชา ประกอบด้วยการบรรยายและการสาธิตการสอนในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ นิทานภาพ ฉากภาพวัฒนธรรม การเล่าเรื่องพลัด หนังสือเล่มเล็ก เล่มยักษ์ และกระบวนการสอนภาษาไทยแบบ TPR (TOTAL PHYSICAL RESPONSE: TPR) การศึกษาผลการใช้สื่อการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนานในระดับชั้นปฐมวัยโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตลอด 40 สัปดาห์ในหนึ่งปีการศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 2556 ซึ่งผู้ศึกษาได้หาประสิทธิภาพของสื่อการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างเรียนและหลังเรียนในแต่ละแผนของสัปดาห์ ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 81.39/84.51 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 ในการดำเนินงานศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้สำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้สื่อการสอน ผู้ปกครองมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

❏ คำสำคัญ

การพัฒนาทักษะด้านการฟังการพูดภาษาไทย , นักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน , ระดับปฐมวัย

❏ ความเป็นมา/หลักการและเหตุผล

โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัวสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยเปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ให้บริการแก่ประชากรในวัยเรียนในเขตบริการหมู่ที่ 9 บ้านถ้ำผาผึ้งและหมู่ที่ 10 บ้านใหม่หนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภอไชยปราการ และให้บริการแก่ประชากรวัยเรียนที่อยู่นอกเขตบริการของโรงเรียนด้วย ในด้านภาษา วัฒนธรรม และประเพณี ของชาวจีนยูนนานที่นั่น พบว่าหมู่บ้านนี้มีความเข้มแข็งมาก โดยเฉพาะด้านภาษาจีน ภายในหมู่บ้านมีการสื่อสารกันด้วยภาษาจีนทั้งในระดับครัวเรือนและระดับชุมชน คนที่ไปทำงานต่างถิ่นหรือเด็กที่เรียนหนังสือจากข้างนอก เมื่อกลับเข้ามาในหมู่บ้าน ยังมีความสามารถในการใช้ภาษาจีนได้ดังเดิม ทั้งนี้เนื่องจากภายในหมู่บ้านเองมีทั้งโรงเรียนที่เปิดสอนภาษาจีนและภาษาไทย โดยตอนกลางวันเด็กจะเรียนหนังสือที่โรงเรียนไทย ส่วนตอนเย็นเด็กจะไปเรียนหนังสือต่อที่โรงเรียนจีน ถึงแม้ชุมชนจะมีความต้องการที่จะอนุรักษ์ภาษาจีนให้อยู่คู่กับชาวจีนยูนนานบ้านใหม่หนองบัว แต่ในขณะเดียวกันชาวบ้านที่นี้ก็มีความต้องการที่จะเรียนรู้ภาษาไทยด้วยเช่นกัน โดยให้ความเห็นว่าขณะนี้พวกเขาทุกคนอยู่ในแผ่นดินไทย บางคนก็ถือได้ว่าเป็นประชากรของประเทศไทยโดยสมบูรณ์แล้ว จึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อประโยชน์ในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และการมีโอกาสในการประกอบอาชีพที่ดีในอนาคต

จากจุดเริ่มต้นเมื่อเด็กเข้าเรียนในระดับปฐมวัยในโรงเรียน พบว่าเด็กเชื้อสายจีนยูนนานจะมีปัญหาทางการสื่อความหมายกับครู เนื่องจากฟังครูพูดครูสอนเป็นภาษาไทยไม่เข้าใจ ส่งผลให้เด็กเข้าไม่ถึงคำสั่งและคำสอนของครู และยังไม่เข้าใจเนื้อหาสาระทางการเรียนที่ครูสอนอีกด้วย เมื่อต้องใช้แบบเรียนที่เป็นภาษาไทย ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความถูกต้องมากขึ้น ยิ่งส่งผลให้เด็กมีปัญหามากยิ่งขึ้น จากจุดเริ่มต้นของปัญหาด้านการสื่อสารมาเป็นปัญหาที่เด็กไม่สามารถเข้าถึงความรู้ขั้นพื้นฐานในระบบโรงเรียนได้ ส่งผลกระทบให้เด็กเรียนไม่ทันหรือไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนตั้งไว้ ทำให้พบปัญหาเด็กต้องเรียนซ้ำชั้นไม่สามารถเรียนได้ทันเด็กทั่วไป

ผู้ศึกษาได้พยายามที่จะหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยให้กับนักเรียนมาโดยตลอด โดยเริ่มต้นด้วยการนำครูจีนยูนนานเป็นผู้ช่วยสอน เพื่อช่วยในเรื่องการสื่อความหมายระหว่างเด็กกับครูไทย แต่พบว่ายังไม่ได้ผลตามที่โรงเรียนคาดหวังไว้ การศึกษาค้นคว้าจึงเป็นสิ่งที่มุ่งหวังที่จะพัฒนากระบวนการ ทักษะและความสามารถในการฟังและพูดภาษาไทยสำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนานที่เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการที่จะแก้ปัญหา ซึ่งเป็นความต้องการร่วมกันระหว่างโรงเรียนและชุมชน

❏ วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนากระบวนการทักษะภาษา สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
2. เพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและพูดภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับชั้นอนุบาล 1 โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว

📁 ขอบเขตของการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ทำการกำหนดกลุ่มประชากรเพื่อการศึกษา โดยใช้วิธีแบบเจาะจง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นอนุบาล 1 ที่กำลังศึกษาอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 จำนวน 23 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. แผนการจัดประสบการณ์รูปแบบทวิภาษา

2. นิทานภาพ

3. ฉากภาพวัฒนธรรม

4. เรื่องพลัด

5. หนังสือเล่มเล็ก เล่มยักษ์

6. กระบวนการสอนภาษาไทยแบบ TPR เป็นการสอนภาษาไทย ที่ใช้คำสั่งและการตอบสนอง

ความเข้าใจด้วยการปฏิบัติ และเป็นกระบวนการสร้างความพร้อมให้กับเด็กก่อนที่จะพูด ประกอบด้วย

☐ TPR-B คือการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับร่างกาย

☐ TPR-O คือการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งของที่มองเห็น

☐ TPR-P คือการใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวกับรูปภาพ เป็นลักษณะของการชี้ การปะติด การแกะออก

☐ TPR-D คือการวาดรูป จะเหมาะสำหรับชุดคำศัพท์ที่ไม่สามารถนำมาให้เด็กดูได้ เช่น ท้องฟ้า พระอาทิตย์ พระจันทร์

☐ TPR-L คือการใช้คำศัพท์เกี่ยวกับสถานที่

TPR-S คือการสอนภาษาที่ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะพูด และมีจำนวนคำศัพท์มากพอสมควร เพื่อการเรียนรู้ภาษาที่สองในชั้นสูงต่อไป

📁 วิธีการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

ในการสร้างเครื่องมือการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด ภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนญวนนาน ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษาผู้ศึกษาดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำนิทานภาพ ฉากภาพวัฒนธรรม การเล่าเรื่องพลัด การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก เล่มยักษ์ และกระบวนการสอนภาษาไทยแบบ TPR

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำนิทานภาพ ฉากภาพวัฒนธรรม การเล่าเรื่องพลัด การจัดทำหนังสือเล่มเล็ก เล่มยักษ์ และกระบวนการสอนภาษาไทยแบบ TPR (TOTAL PHYSICAL RESPONSE: TPR)

4. การสร้างหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของทวิภาษาจำเป็นต้องจัดทำและประยุกต์ขึ้นใหม่ เนื่องจากการใช้ภาษาท้องถิ่น (ภาษาแม่) เป็นสื่อกลางในการจัดการเรียนการสอน มีความแตกต่างจากหลักสูตรและแผนเดิมเป็นอย่างมาก การจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แบบทวิภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยมีหลักการและแนวคิดที่สำคัญคือ การเรียนรู้จากสิ่งที่ใกล้ตัวไปสู่สิ่งที่ไกลตัว เรียนรู้จากสิ่งที่ป็นรูปธรรม ไปสู่สิ่งที่ป็นนามธรรม และ

พัฒนาการเรียนรู้โดยใช้ภาษาแม่ (ภาษาจีนยูนนาน) เป็นสื่อกลางเพื่อเชื่อมโยงไปสู่พัฒนาการทางภาษาไทย โดยมีเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นท้องถิ่น เช่น ประเพณี วิถีชีวิตวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้และเข้าใจอย่างรวดเร็ว กระบวนการจัดทำแผนการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่

1. การศึกษารายละเอียดมาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ
2. กำหนดตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ที่เด็กจะได้รับในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาษา สำหรับเด็กปฐมวัย
3. จำแนกสาระการเรียนรู้ตามเนื้อหาวิชา กำหนดตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์แต่ละวิชา
4. ระบุหน่วยการเรียนรู้และบูรณาการทุกสาระวิชาในระดับอนุบาล 1
5. ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชา
6. ออกแบบตารางกิจกรรมการเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นอนุบาล ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้น

อนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 1 เน้นทักษะการฟัง – พูดภาษาถิ่น เพื่อพัฒนาสมองและความคิดแก่เด็กนักเรียน สำหรับในชั้นอนุบาล 1 ภาคเรียนที่ 2 ยังคงเน้นทักษะการฟัง – พูดภาษาถิ่น และเพิ่มทักษะการฟัง – พูดภาษาไทย ด้วยกลวิธีการสอนตามแบบ TPR เข้าไปด้วย

5. การสร้างสื่อประกอบการเรียนการสอน ในการจัดทำสื่อได้มีการสร้างขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก โดยได้รับความร่วมมือจากคนในชุมชนเป็นหลัก เนื่องจากต้องใช้เนื้อหาด้านประเพณี วัฒนธรรม และภาษาของคนในพื้นที่เป็นสำคัญ สื่อที่ใช้สำหรับเด็ก อนุบาลระยะแรกเป็นสื่อภาพและเรื่องราวที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น โดยเน้นให้เด็กเกิดทักษะการฟังและพูดทั้งภาษาท้องถิ่นและภาษาไทย อย่างเข้าใจ (พร้อมพัฒนาความคิดจากกระบวนการสอน) จากนั้นจึงสร้างสื่อเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน-เขียน ด้วยภาษาจีนยูนนาน อักษรไทย เน้นความเข้าใจและความถูกต้อง รวมทั้งส่งเสริมให้รู้จักถ่ายทอดความคิดของตนเองอย่างสร้างสรรค์ และเชื่อมโยงเข้าสู่การอ่าน-เขียน ภาษาไทยด้วยอักษรเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ในวิชาอื่นต่อไป

กิจกรรมการสร้างสื่อการเรียนการสอน ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจากคนในชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในกระบวนการร่วมจัดทำสื่อประเภทต่างๆ เช่น เรื่องเล่า, ฉากวัฒนธรรม, เพลง, นิทานภาพ เป็นต้น โดยสื่อต่างๆ ที่จัดทำขึ้นจะมีการสอดแทรกวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น และชุมชนก็ถือว่าเป็นแหล่งความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสำคัญ ซึ่งที่ผ่านมามีคนในชุมชนไม่ว่าจะเป็นปราชญ์ชุมชน, ผู้นำชุมชน, และชาวบ้านต่างร่วมกันถ่ายทอดภูมิปัญญาของตนเองที่มีอยู่ออกมาเป็นสื่อประเภทต่างๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับหมู่บ้านบ้านใหม่หนองบัว เพื่อให้เด็กนักเรียนระดับปฐมวัยได้เรียนรู้ผ่านสื่อเหล่านั้น เป็นการสร้างความเชื่อมั่น ฝึกฝนการกล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าเสนอความคิดเห็นในสิ่งที่มีอยู่ในฝั่งความคิด ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเป็นรากฐานในการเรียนรู้ในขั้นสูงต่อไป

6. จัดทำแบบทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรม

7. นำแผนการจัดประสบการณ์ สื่อ และเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

7.1 นายคำสุข สาอ้าย ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

7.2 นายสมาน ศิริ ศักขานีเทศก์ผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

7.3 ดร.ศิริเพ็ญ อังสิทธิพูนพร อาจารย์สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

ซึ่งผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและตรวจสอบถึงความเหมาะสมในเนื้อหา ความชัดเจนของนิทาน และความสอดคล้องของเครื่องมือ

8. นำเครื่องมือไปปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แผนการจัดประสบการณ์รูปแบบทวิภาษา

2. ใช้สื่อการสอนรูปแบบทวิภาษาพร้อมทั้งการประเมินผลการใช้สื่อการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะภาษา ในระหว่างวันที่ 1 เมษายน 2555 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 2556

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณดังนี้

1. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะภาษาไทยของนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนานในระดับปฐมวัย โดยใช้แบบทดสอบก่อนและหลังทดลอง สถิติที่ใช้คือการทดสอบค่าที (t- test) และหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนตามเกณฑ์ 80/80

2. การวิเคราะห์ผลการประเมินการใช้สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้และความพึงพอใจของชุมชน นักเรียน ครูและผู้ปกครองนักเรียน สถิติที่ใช้คือค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) เป็นแบบมาตราจัดอันดับคุณภาพ (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ พึงพอใจระดับดีมาก พึงพอใจระดับดี พึงพอใจระดับปานกลาง พึงพอใจระดับน้อยและพึงพอใจระดับน้อยที่สุด จำนวน 5 ข้อ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบประเมินโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัค

ผลการวิจัย

แผนการจัดการเรียนการสอน การจัดการเรียนการสอนตามโครงการการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด ภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษาได้มีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล 1 ทั้งภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 โดยอิงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2556 โดยในแต่ละภาคการศึกษามีหน่วยการเรียนรู้ภาคละ 20 หน่วย ดังนี้ การจัดประสบการณ์ หน่วยการเรียนรู้ ระดับปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2

กลวิธีที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน ในการเรียนการสอนระดับชั้นอนุบาล 1 ของโรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ได้ใช้กลวิธีการสอนตามแบบทวิภาษา เช่น ฉากภาพวัฒนธรรม, นิทานภาพ, เพลง ซึ่งในการสอนจำเป็นต้องอาศัยครูภูมิปัญญา ที่สามารถพูดภาษาจีนยูนนานได้ และสื่อสารกับเด็กนักเรียนได้อย่างดี โดยจะสอนควบคู่ไปกับครูประจำการ แต่ทั้งนี้ครูภูมิปัญญาต้องมีการฝึกฝน ผ่านการอบรมกลวิธี การสอนที่สอดคล้องกับสื่อการสอนได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ เพื่อที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่เด็กนักเรียน

จากการสังเกตเบื้องต้นของครูประจำการพบว่า เด็กนักเรียนมีความกล้าแสดงออกมากขึ้น ร่าเริง แจ่มใส ดังจะเห็นได้จากเรียนการสอนด้วยฉากภาพวัฒนธรรม จากการตอบคำถามของเด็กที่ตอบคำถามได้อย่างมั่นใจ และเมื่อครูใช้คำถามปลายเปิดกับเด็ก เด็กสามารถมีจินตนาการ ตัวอย่างเช่น ถ้าเราไม่ให้คนเข้าไปอยู่ในตัวสิงโตเราจะใช้อะไรแทน เด็กตอบว่าใช้หุ่นยนต์ครับ ครูถามว่าทำไมต้องใช้หุ่นยนต์ เด็กตอบว่าเราสามารถดริโมทให้มันเดินไปตามจังหวะที่เราต้องการได้ แสดงให้เห็นว่าสื่อภาพมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จินตนาการของเด็ก

การติดตามและการประเมินผล

การติดตามและประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้ มีความสำคัญที่จะชี้ความสำเร็จของการดำเนินงาน โดยการประเมินในระดับอนุบาลประกอบด้วย การทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน (Pre - Post Test) ในด้านภาษาและทักษะของการพัฒนาตามวัย นอกจากนี้ยังมีการประเมินผลงานเด็กและการบันทึกพัฒนาการทางภาษาและความคิดในชั้นเรียนเป็นข้อมูลประกอบด้วย โดยใช้วิธีทำแบบทดสอบหลังการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้เสร็จสิ้นลง รวมถึงการใช้วิธีการสังเกตพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน เช่น การพูดคุยโต้ตอบกันในระหว่างเรียน หรือภาพที่เด็กนักเรียนวาดและสามารถเล่าเรื่องจากภาพได้ ทั้งนี้ผลทดสอบของเด็กก่อนเข้าเรียนเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการประเมินพัฒนาการและการใช้เป็นแนวทางการวางแผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของเด็ก ในขณะที่ผลทดสอบหลังเรียนนอกจากจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กแล้ว ยังบ่งชี้ถึงความสำเร็จของแนวทางการจัดการเรียนการสอน

สอนแบบทวิภาษา พร้อมทั้งยังใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการดำเนินงานและพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นในชั้นต่อไป

จากการเรียนการสอนตามหน่วยการเรียนรู้ 40 สัปดาห์ ได้มีการประเมินผลการจัดกิจกรรมรายสัปดาห์ ซึ่งมีการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบอย่างง่าย โดยมีครูภูมิปัญญาเป็นผู้ชี้แจงวิธีการทำแบบทดสอบ ผลพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนหลังเรียนเพิ่มขึ้น

ผลการเรียนของนักเรียนจากการจัดกิจกรรมรายสัปดาห์ ของนักเรียนทั้งหมด 23 คน คะแนนก่อนเข้าเรียนของนักเรียนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 66.60 คะแนนระหว่างเรียนคิดเป็นร้อยละ 81.82 และคะแนนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 84.69 สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

- 1.นักเรียนทั้งหมด 23 คน สามารถสอบได้คะแนนระหว่างเรียนมากกว่าคะแนนก่อนเรียน แต่น้อยกว่าคะแนนหลังเรียน
- 2.นักเรียนทั้งหมด 23 คน สามารถสอบได้คะแนนหลังเรียนมากกว่าคะแนนก่อนเรียนทุกคน ต่างกันร้อยละ 18.09
- 3.นักเรียนทั้งหมด 23 คน สามารถสอบคะแนนระหว่างเรียนมากกว่าคะแนนก่อนเรียนทุกคน ต่างกันร้อยละ 15.22

นอกจากนี้ในการประเมินผลการเรียน ครูประจำการยังได้สังเกตพฤติกรรมของเด็กนักเรียนแต่ละคน และทำการบันทึกตามแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาเพื่อแสดงพัฒนาการทางระบบการคิดเชื่อมโยงสู่ภาษาไทยกลางได้

สรุปได้ว่าการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด ภาษาไทย นักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว ด้วยกระบวนการทวิภาษา หลังจากที่ได้มีการเรียนการสอนตามกลวิธีทวิภาษาโดยใช้ภาษาแม่หรือภาษาจีนยูนนานเป็นสื่อในการสอน เกิดการพัฒนาการทางสมองตามลำดับขั้นจากการรู้ จำได้ จนไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ ผลจากการศึกษาพบว่าเด็กนักเรียนในระดับชั้นอนุบาล 1 จำนวน 23 คน มีคะแนนทดสอบหลังการเรียนสูงขึ้นกว่าคะแนนทดสอบก่อนการเรียนทุกคน นอกจากนี้จากการสังเกตของครูประจำการ พบว่าเด็กส่วนใหญ่มีความร่าเริง สามารถเล่าเรื่องได้ สามารถตอบคำถามอย่างสร้างสรรค์ และมีจินตนาการ

นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้จัดทำแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในระดับชั้นอนุบาล 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 23 คน ได้ค่าเฉลี่ย 4.85 สามารถสรุปได้ว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุด ที่นักเรียนสามารถช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย การรับประทานอาหาร การขับถ่ายได้ และนักเรียนมาโรงเรียนอย่างมีความสุข ทั้งหมด 23 คน รองลงมาอันดับที่สอง คือผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการมาโรงเรียน จำนวน 22 คน และอันดับที่สาม ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่่า ครูจัดประสบการณ์ได้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนและนักเรียนมีความพร้อมในการสื่อสารภาษาไทย (ภาษาที่ 2) ได้มากขึ้น จำนวน 21 คน

อภิปรายผล

ในการดำเนินการศึกษาการพัฒนาทักษะด้านการฟัง การพูด ภาษาไทย สำหรับนักเรียนเชื้อสายจีนยูนนาน ระดับปฐมวัย โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัวด้วยกระบวนการทวิภาษา พบว่าปราชญ์ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้อย่างดี ทั้งนี้เนื่องจากทุกคนมีความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตรและแผนแบบทวิภาษามากขึ้น

นอกจากนี้การสร้างสื่อการเรียนการสอนโดยระดมความร่วมมือจากชุมชน ถือว่าเป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของชุมชนมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากคนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำสื่อประเภทต่างๆ เช่น เรื่องเล่า ฉากภาพ วัฒนธรรม เกมการศึกษา เป็นต้น โดยสื่อต่างๆ ที่จัดทำขึ้นมาจะมีการสอดแทรกวัฒนธรรม วิถีชีวิตในท้องถิ่น และชุมชนก็ถือว่าเป็นแหล่งความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญ จากการสัมภาษณ์และพูดคุยกับตัวแทนจากชุมชนที่เข้าร่วมกิจกรรมนี้พบว่า ทุกคนต่างรู้สึกดีใจที่มีโอกาสนำเสนอหรือบอกเล่าภูมิปัญญาของตนเองให้คนอื่นรับรู้ โดยเฉพาะในหมู่ปราชญ์ชุมชนต่างก็มีความสุขที่ได้ถ่ายทอดความรู้หรือภูมิปัญญาท้องถิ่นต่างๆ นอกจากนี้ยังรู้สึกภูมิใจที่ภูมิปัญญาเหล่านั้นสามารถรวบรวมและจดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรได้

หลังจากที่ได้มีการเรียนการสอนในห้องเรียนแล้ว ผู้ศึกษาได้มีการติดตามและประเมินผลจากผู้ปกครองและชุมชน โดยส่วนใหญ่จะมีเสียงตอบรับของผู้ปกครองของเด็กเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ มาเล่าให้ครูฟังถึงในโรงเรียน เกี่ยวกับพัฒนาการเรื่องภาษาไทยของลูกตนเอง

นอกจากนี้หลังจากที่การศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว พบว่าได้ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งครู และชุมชน กล่าวคือ ครูมีความกระตือรือร้นมากขึ้น แสวงหาความรู้ สิ่งใหม่ๆ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เด็กนักเรียนมาเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีพัฒนาการที่ดี และมีความกล้าแสดงออก ส่วนชุมชนมีความสนใจ และมีความพึงพอใจที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบทวิภาษา

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์

การประยุกต์ผลงานวิจัยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การศึกษา พ.ศ.2556-2558 ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

1. เป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท
2. เป็นการสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชากรทุกกลุ่มอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม